

2024-10-02 Nr. NV-2598

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-1097(3) TAIS-24-12283(4)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL REGLAMENTO (ES) 2022/850 ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO (toliau – Nutarimo projektas)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Teisingumo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta <i>2024-10-01</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybė s programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Nutarimo projektu siekiama, kad Lietuva kaip ir kitos Europos Sąjungos šalys, nuo 2025 m. gegužės 1 d., būtų tinkamai pasirengusios pradėti naudoti e.CODEX (saugus ir patikimas informacinių technologijų sprendimas duomenų keitimuisi tarpvalstybinėse bylose) sistema, būtų įsteigtas nacionalinis e.CODEX prieigos taškas ir paskirtas šį prieigos tašką eksploatuojantis subjektas.

Pagal Reglamento (ES) 2022/850 nuostatas (toliau – Reglamentas) e.CODEX prieigos tašką eksploatuojančiu subjektu gali būti skiriamos valdžios institucijos arba kiti juridiniai asmenys.

e.CODEX prieigos tašką eksploatuojantis subjektas yra atsakingas už saugų e.CODEX prieigos taško konfigūravimą ir eksploatavimą, taip pat ir už e.CODEX sistemos suderinimą su teisiniu bendradarbiavimui skirtomis nacionalinėmis sistemomis ar Europos Komisijos kuriamu portalu (referencine sistema), kuris būtų nacionalinės sistemos atitinkmuo ir būtų pritaikomas kiekvienam teisiniu instrumentui.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu siūloma pavesti:

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūrai:

- vykdyti e.CODEX sistemą eksploatuojančio subjekto funkcijas, nustatytas Reglamento 9 straipsnio 1, 2 dalyse ir 11 straipsnio 3, 4 dalyse;
- patvirtinti e. CODEX prieigos tašką pagal Reglamento straipsnio 1 dalį ir informuoti Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją apie jo eksploatacijos pradžią ir taikomus skaitmeninių procedūrų standartus;
- paskirti e.CODEX sistemos korespondentus pagal Reglamento 8 straipsnio 2 dalį.

Teisingumo ministerijai:

- tvarkyti patvirtintų sistemos e.CODEX prieigos taškų, taip pat skaitmeninių procedūrų standartų, kuriuos taiko nacionalinis e.CODEX sistemos prieigos taškas, sąrašą ir pranešti apie jį ir visus jo pakeitimus agentūrai eu-LISA pagal Reglamento (ES) 2022/850 8 straipsnio 1 dalį;
- pranešti agentūrai eu-LISA apie paskirtų sistemos e.CODEX korespondentų sąrašą pagal Reglamento (ES) 2022/850 8 straipsnio 2 dalį;
- teikti agentūrai eu-LISA statistinius duomenis pagal Reglamento (ES) 2022/850 15 straipsnio 1 dalį ir informaciją pagal Reglamento (ES) 2022/850 15 straipsnio 3 dalį.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Reglamentas (ES) 2022/850 nenustato privalomo e.CODEX sistemos naudojimo, tačiau ES lygiu įgyvendinamomis skaitmeninės pertvarkos - Reglamentais (ES) 2020/17832 ir (ES) 2020/17843 įtvirtintas privalomas e.CODEX sistemos naudojimas įteikiant dokumentus ir renkant įrodymus civilinėse ir komercinėse bylose - nuo 2025 m. gegužės 1 d.; Reglamentu (ES) 2023/15434 nustatoma, kad visa komunikacija pagal šį reglamentą turės būti vykdoma per decentralizuotą IT sistemą - nuo 2026 m. rugpjūčio 18 d.; Reglamentu (ES) 2023/28445 įtvirtintas privalomas e.CODEX sistemos naudojimas dar 24 ES teisės aktų reglamentuojamuose teisiniu bendradarbiavimo procesuose - 2028 - 2031 m. laikotarpiu.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros skaičiavimais:

- e.CODEX sistemos prieigos taško diegimo kaštai 2024 m. sudarytų 127 400 Eur.;
- e.CODEX sistemos eksploatacijai ir priežiūrai 2025-2027 m. planuojamas biudžeto poreikis sudarytų 108 631 Eur. kasmet.

Generalinė prokuratūra, dalyvaudama Europos Sąjungos lėšomis finansuojamuose EXEC, EXEC II (Elektroninis keitimasis e. įrodymais per e.CODEX II) pilotiniuose projektuose, įdiegė ir 2024 m. pradės naudoti e. CODEX sistemą keičiantis įrodymais tarpvalstybinėse baudžiamosiose bylose. Atsižvelgiant į tai, Nutarimu siūloma nustatyti, kad iki šio nutarimo įsigaliojimo kitų valstybės institucijų įdiegti e. CODEX prieigos taškai eksploatuojami ir šių institucijų e. CODEX eksploatuojančio subjekto funkcijos atliekamos tol, kol bus priimtas Vyriausybės sprendimas taikyti bendrą nacionalinį e. CODEX prieigos tašką elektroniniam keitimuisi duomenimis teismo bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose srityje.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas derintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Finansų ministerija, Nacionaline teismų administracija, Generaline prokuratūra, valstybės įmone Registrų centru Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija siūlymų dėl išvados per nustatytą laiką nepateikė. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija darbo tvarka informavo, kad pastabų neturi.

Derinimo pažyma parengta dėl Generalinės prokuratūros pasiūlymo svarstyti galimybę e.CODEX prieigos tašką įrengti Informatikos ir ryšių departamente prie Vidaus reikalų ministerijos. Nutarimo projekto rengėjų argumentai, pagal kuriuos neatsižvelgiama į šį pasiūlymą grindžiami Reglamento nuostata, įpareigojančia agentūrą eu-LISA atskirti e.CODEX sistemą nuo agentūros valdomų vidaus reikalų sistemų, todėl ir nacionaliniu lygmeniu atskirtini subjektai, eksploatuojantys teisingumo ir vidaus reikalų sistemas.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų Nutarimo projektui neturi (2024 m. spalio 2 d. išvada Nr. NV-2597).

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Priėmus Nutarimo projektą, bus pradėtas diegti nacionalinis e. CODEX sistemos prieigos taškas ir užtikrinamas kompetentingų institucijų, fizinių ir juridinių asmenų bei kompetentingų institucijų saugus ir efektyvus komunikavimas, įgyvendinant ES teisės aktus.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius

Viešojo valdymo grupė, vyresnysis patarėjas